

Tääl lii olmâ äigi kiessâđ suájáid pajas já porgâškyettiđ.

Taat lii Kokoomus valjâohjelm, mut taan tiileest mij kočodep tom mielâstubbooht pargoliston. Eidu tääl oro čielgâsávt nuuvt, et äigi lii eenâb tavoi ko kuárus hervâsaanij. Lii äigi kiessâđ suájáid pajas já porgâškyettiđ.

Tiervâpuáttim talgoid, tondiet ko Suomâ lii mii ohtsâš äšši.

Kokoomus ovdâskoddevaljâohjelm 2023.

Kokoomus haalijđ uđâdiđ Suomâ suunde. Viälgášum kalga nuuhâđ, vâi pyereestvaijeemohtsâškode palvâlusâid puáhtá turviđ. Tánávt mij pyehtip pieijâđ naavcâid puárásij šiev tiipšon já tiervâsvuotâpalvâlussâid. Suomâst kalga hammiđ putes já vises energia stuorrâvâaldi, vâi kuáhtulâš haddasâš šleđgâ rijttáá paihijđ já irâttâssâid meid sälttipuolâšijn. Ruttâtuálu já syemmilij eellimtääsi kalga jurgâliđ šoddâmpalgás. Pargo viäruttem kalga kepidiđ, vâi ulmuid pásáččij eenâb kietân päälhist. Suomâ kalga pissoođ torvolâžžân enâmin, mii máttá suoijijđ rajijdis. Mij halijdep jyehi párnâžân noonâ vuolgâsaje elimân šievtásásii škovlim vievâst.

Kokoomus 10 ceehi pargolisto Suomân:

1. **Mij jioskâp viälgâs eellim.** Mij rähtip kyevti vaaljâpaje kukkosii ruttâtuálu tiervâsmitemohjelm, moin Suomâ almolâš ruttâtuálu piäjijoo täsitiädun já viälgášum nohá ive 2030 räi.
2. **Mij toohâp pargoi porgâmist puoh tilâlâšvuodâin kannattittee.** Mij uđâdep viäruttas já sosialtorvo, vâi pargoost ánsášum eurost páácá ain ucemustáá peeli kietân.
3. **Mij kepidep pargo viäruttem vuoigâdvuodâlávť puoh puátuluokkain.** Ko tot lii olmânáál čuosâttum, te viäruvi kepidem loptee ruttâtuálu šado já movtijdit pargoi porgâmân, mon peht staatâ finnee uási viäruvuáládâs haddeest maasâd. Mij ep keeppid viäruttas viälgâs. Mij sirdep viäruttem tiäddusaje pargo já irâttem viärutmist hááitui, luoštui já kulâttem viärutmân.
4. **Mij visâsmittep hâlbis šleedgâ finnimnâálvuodâ syemmilijđ.** Mij uđâdep šleedgâmarkkâniijđ já šleedgâ hadattâllâmmaali vuoigâlubbon, vâi päikkituálui já irâttâsâi šleedgârekigij nuáđi luáštá. Puoh tivrásumos šleedgâpyevittem ij koolgâ ohtuu miäruštâllâđ puoh šleedgâ hade. Mij visâsmittep, et kuáhtulâš haddasâš, päikkieennâmlâš já putes šleedgâ rijttáá meid sälttipuolâšij ääigi.
5. **Mij tuástup šonjâdâhnuvástus pehtilávť.** Mij olášuttep luoštâkiäpádâsâid koloj tááhust pehtilávť, markkânvuolgâlávť já teknologianeutrallávť – eellimtääsist tigguuhánnáá. Mij tubdâp syemmilij irâttâsâi merhâšittee čidđâkietâluodâ, vâi šonjâdâhnuvástus puávtáččij tuástuđ vaigutteijehť.
6. **Mij turvip Suomâ eennâmpiäluštempaargon tuárvi resursijđ.** Mij nanodep päikkieennâmlii já europilii piäluštemráhtâlâšvuodâ toimâmmâhđulâšvuodâid. Mij čonâsep toollâđ piäluštemmanoid ucemustáá 2 prosenttist BKT:st. Mij vijđedep koččomijđ kuoskâđ ubâ aheluokan. Mij visâsmittep aheluoka pyeremus aapij uásálistem eennâmpiäluštmân.
7. **Mij tuástup nuorâi olgoštume, rikolâšvuodâ já jenjilume sehe estip Ruotâ pálgá.** Mij anneep ävkkim sehe timmâ já korrâ vuovijđ. Mij pieijâp oornigân nuorâi muuneeld estee toorjâpalvâlusâid, párnâisuojâlem já siärvâduttempolitik. Mij pieijâp naavcâid nuorâi mielâtiervâsvuotân já estee uáivâditteepaargon. Mij aledep kátujenjirikolâšvuodâ já pääččimviärjurikosij rángâštâsâid.
8. **Mij pieijâp vuáđuškoovlá oornigân.** Mij pieijâp naavcâid vuáđumáttááttâsâst vuáđuásšijđ: oppâm ráávhun já rijttâjeijee persovnlíi torjui. Mij toohâp máhđulâžžân tom, et máttáátteijee puáhtá vuáijujđ máttátmân.

9. **Mij jođálmittep sosial- já tiervâsvuotâpalvâlussáid peessâm.** Mij pyeredep palvâlusái finnimnáálvuotâ iärrás lasseen káidusvuástáváldimijguin já eres digitallij palvâlusâiguin.
10. **Mij turvip puoh elilâm ulmuid árvugâs puárisvuotâ.** Mij pieijâp pirrâmpiäiválii tipšo, aassâmpalvâlusáid, päikkitipšo já omâhâštipšo oornigân ubâlâšvuottân. Mij tuárjup omâhâštipšoi vaijeem. Mij anneep huolâ seniorij aktivlii eellimvyevi paijeentolâmist.